19. Mâzî Fiil (Gâib-Gâibe-Muhâtab-Muhâtaba-Mütekellim)

19.1. Tanımı ve Kuralları الفعلُ المَاضِي - GEÇMİŞ ZAMAN -PAST TENSE

Geçmiş zamanda, yani söylendiği andan önce meydana gelen fiillere denir. "Gitti, oturdu, yazdı, gitmişti, okumuştu" gibi fiiller mazi fiil grubuna giren fiillerdir.

Fiili maziler –gerek malum ve gerekse meçhul olsunlar- Türkçeye en çok "dili geçmiş zaman" ile bazen de "mişli geçmiş zaman" ile tercüme edilir. Demek oluyor ki, hangisi daha uygun düşerse öyle tercüme edilir. Mesela كَتَبَ yazdı yahut yazmış. Fiili maziler bazen de "dua kipi" anlamında gelir. Mesela رَحِمَ اللّٰهُ Allah rahmet etsin, قَتَلَ اللّٰهُ Allah öldürsün.

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası	Türkçesi	Arapçası
Geldi	حَضَرَ	Yardım etti	نَصَرَ
Kırdı	كَسَرَ	Açtı	فَتَحَ
Duydu	سَمِعَ	Buldu	وَجَدَ

19.2. Mazi Fiilin Çekimi

كتب – *YAZDI* MAZİ (GEÇMİŞ ZAMAN) FİİLİNİN ÇEKİMİ

ÇOĞUL (Cemi)	İKİL (Tesniye)	TEKİL (Müfred) - مفرد	
		هُوَ كَتَبَ O (erkek) O yazdı	Karşımızda Olmayan Müzekker (**Gâib**) - غائب
		هِيَ كَتَبَتْ O (kadın) O yazdı	Karşımızda Olmayan Müennes (**Gâibe**) - غائبة
		أَنْتَ كَتَبْتَ Sen (erkek) Sen yazdın	Karşımızda Olan Müzekker (**Muhatab**) - مخاطب
		أَنْتِ كَتَبْتِ Sen (kadın) Sen yazdın	Karşımızda Olan Müennes (**Muhataba**) - مخاطبة
نَحْنُ كَتَبْنَا Biz Biz yazdık		أَنَا كَتَبْتُ Ben Ben yazdım	Konuşanın Kendisi (Nefsi **Mütekellim**) - مُتَكَلِّمٌ

MAZİ FİİL الفعلُ الماضِي
GEÇMİŞ ZAMAN
PAST TENSE

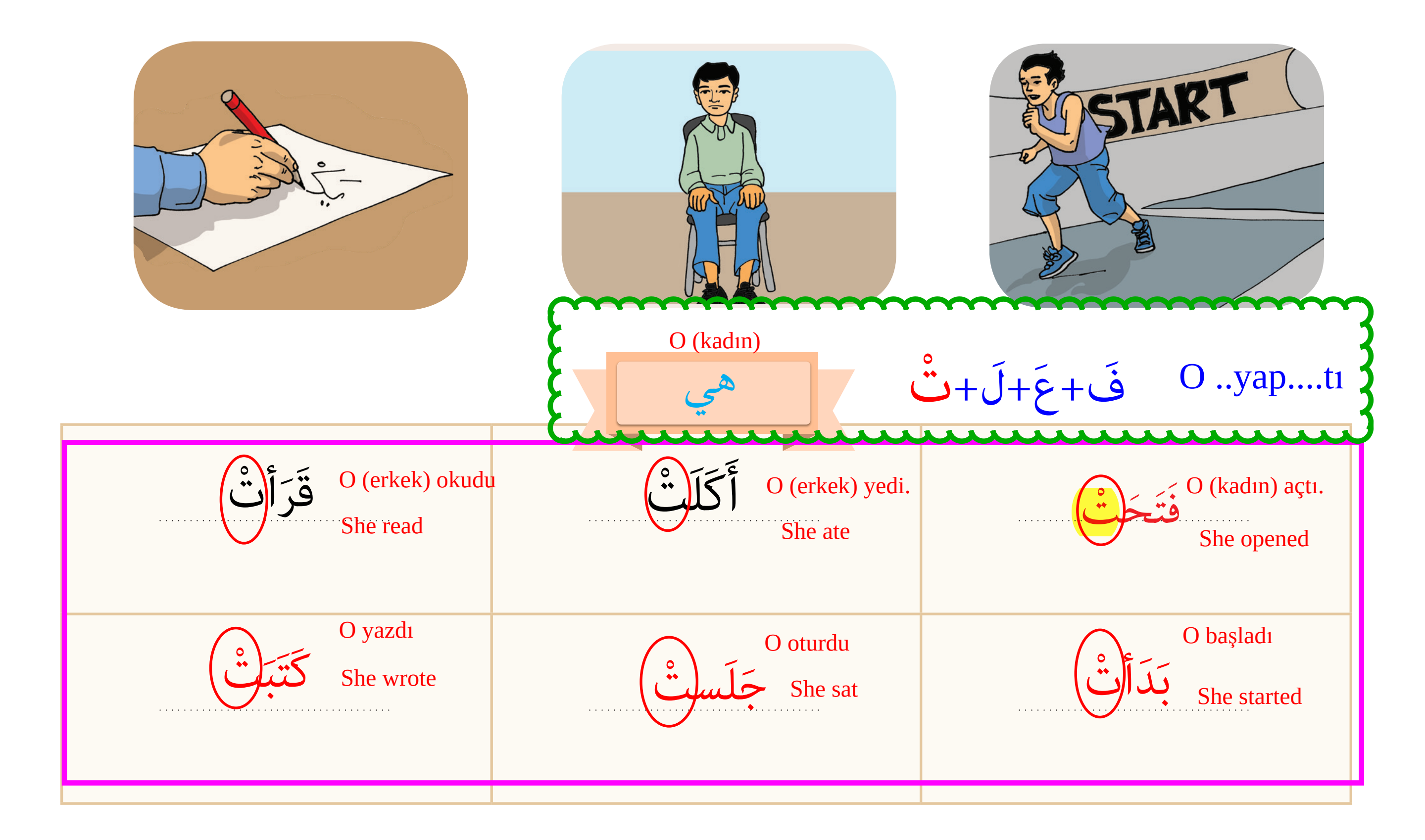

Onu oku — Sonra — Örneklerdeki gibi — alıştırmayı — yap

١٤ أجْرِ التَّمْرين كَما في الأَمْثِلة، ثُمّ اقْرَأْه.

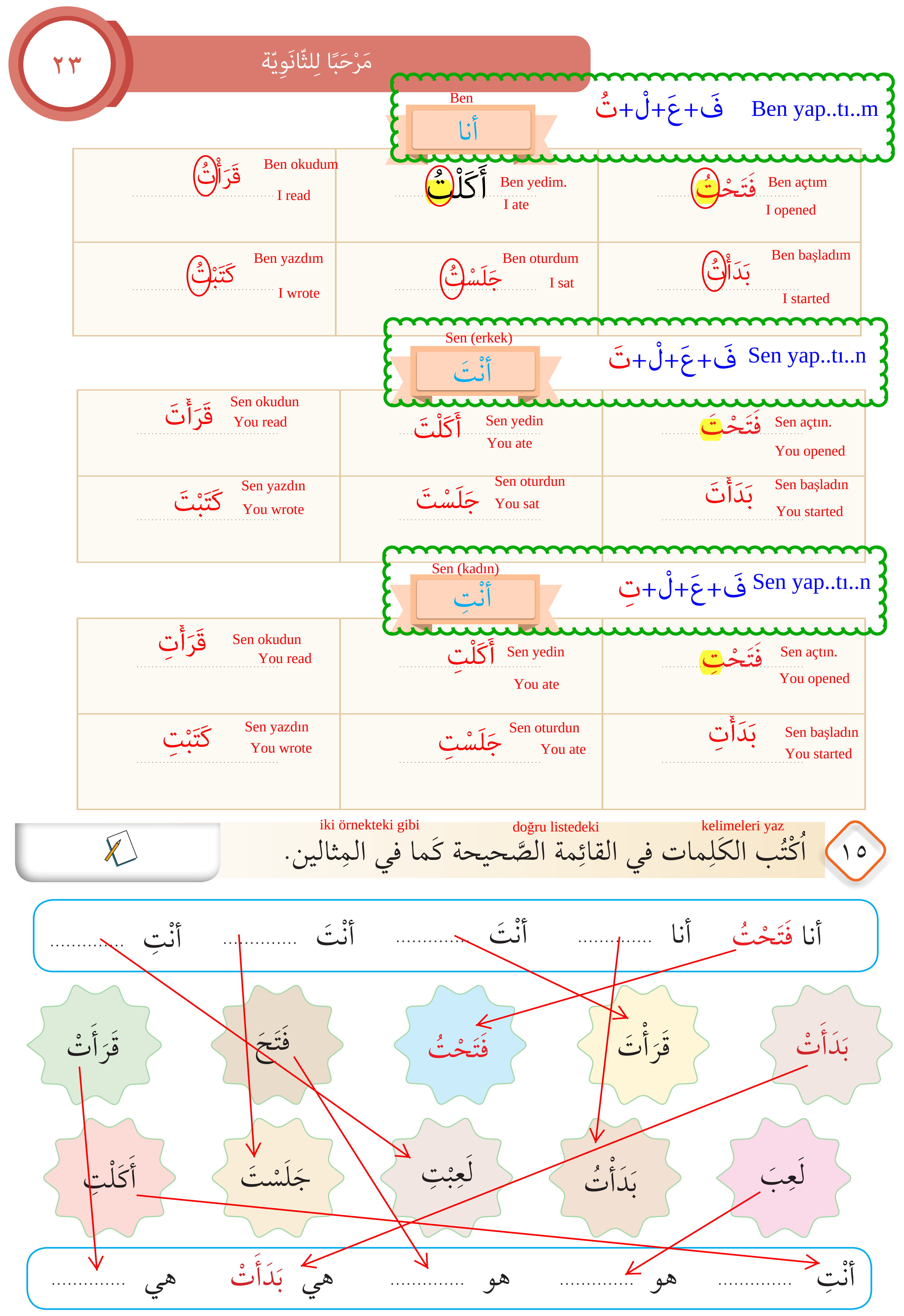
O (erkek) — هو He — فَ+عَ+لَ O ..yap....tı

O okudu قَرَأَ He read	O yedi أَكَلَ He ate	O (erkek) açtı فَتَحَ He opened
O yazdı كَتَبَ He wrote	O oturdu جَلَسَ He sat	O başladı بَدَأَ He started

O (kadın) — هي — فَ+عَ+لَ+تْ O ..yap....tı

قَرَأَتْ O (erkek) okudu She read	أَكَلَتْ O (erkek) yedi. She ate	فَتَحَتْ O (kadın) açtı. She opened
كَتَبَتْ O yazdı She wrote	جَلَسَتْ O oturdu She sat	بَدَأَتْ O başladı She started

٢٣
مَرْحَبًا لِلثّانَوِيّة
Ben
أنا
فَ+عَ+لْ+تُ
Ben yap..tı..m
قَرَأْتُ Ben okudum I read
أَكَلْتُ Ben yedim. I ate
فَتَحْتُ Ben açtım I opened
كَتَبْتُ Ben yazdım I wrote
جَلَسْتُ Ben oturdum I sat
بَدَأْتُ Ben başladım I started
Sen (erkek)
أَنْتَ
فَ+عَ+لْ+تَ
Sen yap..tı..n
قَرَأْتَ Sen okudun You read
أَكَلْتَ Sen yedin You ate
فَتَحْتَ Sen açtın. You opened
كَتَبْتَ Sen yazdın You wrote
جَلَسْتَ Sen oturdun You sat
بَدَأْتَ Sen başladın You started
Sen (kadın)
أَنْتِ
فَ+عَ+لْ+تِ
Sen yap..tı..n
قَرَأْتِ Sen okudun You read
أَكَلْتِ Sen yedin You ate
فَتَحْتِ Sen açtın. You opened
كَتَبْتِ Sen yazdın You wrote
جَلَسْتِ Sen oturdun You ate
بَدَأْتِ Sen başladın You started
١٥
اُكْتُبِ الكَلِماتِ في القائِمَةِ الصَّحيحَةِ كَما في المِثالَيْن.
kelimeleri yaz
doğru listedeki
iki örnekteki gibi
أنا فَتَحْتُ
أنا ....
أَنْتَ ....
أَنْتَ ....
أَنْتِ ....
بَدَأْتُ
قَرَأْتُ
فَتَحْتُ
فَتَحَ
قَرَأْتُ
لَعِبَ
بَدَأْتُ
لَعِبَتْ
جَلَسْتَ
أَكَلْتِ
أَنْتِ ....
هو ....
هو ....
هي بَدَأَتْ
هي ....
23